

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Центральноукраїнський державний
педагогічний університет імені Володимира Винниченка

Кафедра державно-правових дисциплін та адміністративного права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

 проф. Соболь Є.Ю.

«29» серпня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПП ВД/ВК 2.1.2.1 АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТРУДОВОГО ПРАВА

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Спеціальність/напрямок 081 Право

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____

(шифр і назва спеціалізації)

освітня програма Право

(назва)

Факультет історії та права

(назва факультету)

Форма навчання денна, заочна

(денна, заочна)

2019 – 2020 навчальний рік

Робоча програма з курсу «Актуальні проблеми трудового права» для студентів за спеціальністю **081 Право**.

Розробник: Соболь Є.Ю., доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри державно-правових дисциплін та адміністративного права

Робочу програму схвалено на засіданні **кафедри державно-правових дисциплін та адміністративного права**

Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка

Протокол від “29” серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри проф. Соболь Є.Ю.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність/напрямок, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань – 08 Право	Нормативна	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)	Спеціальність/напрямок: 081 Право	Рік підготовки	
		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 150		Семестр	
		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 4	Рівень вищої освіти: магістр	Лекції	
		20 год.	2 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	4 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		116 год.	142 год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
Вид контролю:			
залік	залік		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу «Актуальні проблеми трудового права» полягає в поглибленні теоретичних знань у сфері правового регулювання трудових та тісно пов'язаних з ними відносин та формуванні у студентів практичних навичок застосування правових норм, що регламентують ці відносини.

Завдання курсу:

– сформувати у студентів базові знання відносно історичного становлення законодавства про працю, основах філософії, політики та соціології трудового права, сучасних тенденціях його розвитку в Україні та зарубіжних країнах;

– дати студентам всебічні і ґрунтовні знання щодо основних прийомів практичного застосування норм трудового права в конкретних ситуаціях, з умінням надавати конкретну юридичну оцінку та висувати пропозиції стосовно

використання конкретних норм трудового права тощо.

- навчити студентів самостійно аналізувати та робити висновки щодо умов, порядку застосування суперечностей законодавства про працю, вирішенні юридичних колізій і подоланні прогалин у трудовому праві з використанням різних видів і форм судової практики;

- вироблення принципово нового підходу до оцінки ролі і значення людини в системі трудових відносин з урахуванням норм національного та міжнародного трудового права;

- привити навички юридично грамотного складання трудових договорів (контрактів), локальних нормативних правових актів, колективних договорів, вміння перевіряти відповідні кадрові документи і складати за результатами перевірки юридичні висновки.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі фахові компетентності:

- здатність визначати і висловлювати власні позиції щодо - використовувати знання з трудового права України в юридичній практиці;

- здійснювати самостійні наукові дослідження через вивчення, опис, пояснення трудових правовідносин, формулювати, висловлювати й обґрунтовувати власні наукові позиції;

- проявляти творчий підхід в розробці ідей і досягненні цілей досліджень, навчання, професійної та трудової діяльності діяльності;

- володіти концептуальними знаннями, що формують сучасну термінологію науки трудового права;

- визначати фактори, які обумовлюють виникнення дисциплінарних правопорушень на підприємствах, установах, організаціях;

- знати нормативно-правові основи міжнародного трудового права;

- критично осмислювати й логічно розв'язувати проблемні аспекти в трудових (індивідуальних, колективних) спорах, що потребують міждисциплінарних підходів, оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/ недостатньої інформації та/або суперечливих вимог;

- визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти, аналізувати трудові договори, контракти, порушення під час їх розірвання;

- формувати правові позиції й належним чином обґрунтовувати їх, посиляючись на норми трудового законодавства та положення міжнародного трудового права;

- застосовувати положення локальних правових актів під час розв'язання індивідуальних та колективних трудових спорів, дострокового розірвання трудового договору, притягнення працівників до матеріальної та дисциплінарної відповідальності;

- свідомо реалізовувати конституційні права та обов'язки громадянина України, мати активну громадянську позицію;

- поважати честь і гідність людини, діяти згідно з вимогами професійної етики;

- систематично підвищувати рівень професійної компетентності, у т. ч. самостійно, продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

- конструктивно взаємодіяти з колегами, експертами, у т. ч. з інших галузей знань, узгоджувати дії у процесі спільної діяльності під час навчання, виконання професійних обов'язків, вирішуючи складні правові питання.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен продемонструвати наступні результати навчання:

- розуміння основних історичних етапів становлення та розвитку трудового законодавства;

- здатність аналізувати і порівнювати вітчизняні та зарубіжні теорії трудового права, розвивати основи таких нових міждисциплінарних напрямів як філософія трудового права, трудовправа політика;

- вміти аналізувати нормативно-правові акти у відповідних сферах трудових відносин та висловлювати власну позицію щодо їх систематизації та відповідного структурування законодавства;

- мати активну громадянську позицію, виявляти та адекватно реагувати на факти порушення чинних національних та міжнародно-правових актів, що регулюють трудові правовідносини;

- вміння проводити науково-правові дослідження з проблем трудового права;

- вміти виокремлювати дискусійні положення в нормативно-правовому регулюванні у сфері праці;

- дотримання академічної доброчесності;

- вміння доцільно і правильно використовувати адміністративну термінологію;

- аналізувати теорії, концепції, наукові підходи становлення та подальшого розвитку трудового права;

- дотримання професійних стандартів, професійної етики, у т. ч. щодо нерозголошення конфіденційної інформації;

- усвідомлення необхідності у самовдосконаленні, систематичному підвищенні професійного рівня;

- уміння розробляти локальні акти, відповідно до специфіки та напрямів діяльності підприємств, установ та організацій;

- здатність ефективно працювати в команді за узгодженим планом, оцінювати та коригувати його, своєчасно та якісно виконувати доручення, виявляти ініціативу;

- здатність надавати консультації з приводу профілактики дисциплінарних проступків та попередження травматизму на виробництві;

- уміння організувати правопросвітницькі заходи з метою підвищення рівня правової культури населення, розробити навчально-методичні матеріали;

- здатність аналізувати сучасний стан впровадження організаційно-правових засобів визначених в стратегічних та державних програм розвитку, які

стосуються працевлаштування населення;

– здатність аналізувати та узагальнювати судову практику та діяльність Комісій по трудовим спорам.

3. Тематичний план навчальної дисципліни

МОДУЛЬ I. ІСТОРИЧНІ ТА ТЕОРЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ТРУДОВОГО ПРАВА

Тема 1. Історичні та теоретичні проблеми трудового права

Історичні етапи формування галузі трудового права в Україні. Теоретичні конструкції в трудовому праві: догма, доктрина і парадигма трудового права, презумпції і фікції в трудовому праві. Філософія трудового права: поняття і структура. Поняття і предмет вивчення трудової політики. Соціологія трудового права: поняття, предмет і методологія. Сучасні тенденції розвитку трудового права та законодавства в Україні і зарубіжних країнах. Особливості предмету трудового права. Система трудового права: основні підходи.

Тема 2. Професійні спілки як суб'єкт трудового права

Професійні спілки як суб'єкти ТП. Основні функції професійних спілок у галузі праці. Правовий статус органів професійних спілок. Роль професійних спілок у виконанні, зміні та припиненні трудового договору. Законодавство, що регулює діяльність профспілок та визначення його етапів. Сутність профспілок як організації по захисту трудових прав працівників та закріплення лише за ними права на представництво трудящих. Класифікація прав профспілок за їх цільовим призначенням, за сферою діяльності та соціальної спрямованості. Місце професійних спілок як суб'єктів трудового права в системі трудового права.

МОДУЛЬ II. ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ Й ЗАХИСТУ ПРАВ І ІНТЕРЕСІВ СУБ'ЄКТІВ ТРУДОВОГО ПРАВА

Тема 3. Проблеми правового регулювання оплати праці

Проблеми методів регулювання оплати праці. Державне регулювання заробітної плати. Договірне регулювання заробітної плати. Особливості нормування праці. Системи преміювання та їх вплив на продуктивність і оплату праці. Оплата праці та індексація її в Україні. Оплата праці при відхиленні від умов роботи, передбачених тарифами. Особливості оплати праці при виконанні надурочних і нічних робіт, праці у вихідні та святкові дні.

Поняття і види гарантійних виплат і доплат. Компенсаційні виплати та їх види. Порядок і види підрахування середнього заробітку при гарантійних виплатах. Співвідношення термінів «оплата праці» і «заробітна плата». Компенсація відрадження. Її особливості. Особливості встановлення доплати і надбавки. Особливості виплати праці на Україні. Умови та особливості виплати заробітної плати натурою. Особливості періодичності виплати заробітної плати в Україні.

Тема 4. Нетипові форми зайнятості

Застосування нетипових форм зайнятості в Україні. Основні форми нестандартної зайнятості. Загальна характеристика аутсорсінгу, аутстафінгу та позикової праці. Дистанційні трудові відносини. Дистанційна форма зайнятості з використанням новітніх технологій. Надомна праця.

Тема 5. Трудові договори: проблеми укладання та розірвання

Проблеми укладання трудового договору. Проблеми розірвання зі сторони працівника. Проблеми розірвання зі сторони власника. Проблеми розірвання трудового договору з ініціативи третіх осіб. Аналіз трудових договорів, виявлення в них невідповідності чинному законодавству. Співставлення трудового договору та цивільно-правової угоди: позитивні та негативні аспекти для працівника та роботодавця.

Тема 6. Інспекція з охорони праці

Інспекція з охорони праці: правовий статус, структура. Правове регулювання діяльності інспекції з охорони праці. Права та обов'язки інспекторів. Специфіка перевірок. Накладення стягнень за порушення трудового законодавства. Недоліки в діяльності інспекції з охорони праці.

Тема 7. Особливості розслідування нещасних випадків на виробництві.

Поняття та особливості нещасних випадків на виробництві. Суб'єкти та порядок розслідування нещасних випадків на виробництві. Недоліки механізму розслідувань нещасних випадків на виробництві. Судова практика розгляду справ щодо нещасних випадків на виробництві.

МОДУЛЬ III. ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У ТРУДОВОМУ ПРАВІ

Тема 8. Правове регулювання матеріальної відповідальності

Особливості розвитку матеріальної відповідальності. Види матеріальної відповідальності суб'єктів трудових правовідносин. Підстави та умови матеріальної відповідальності. Правове регулювання матеріальної відповідальності сторін трудового договору. Сторони матеріальної відповідальності. Порядок визначення розміру шкоди. Трудове правопорушення як підстава матеріальної відповідальності.

Договір про повну матеріальну відповідальність. Суб'єкти матеріальної відповідальності працівників на підставі контракту. Порядок укладення договору про повну індивідуальну матеріальну відповідальність. Особливості договору про повну колективну матеріальну відповідальність. Права й обов'язки сторін. Поняття та види порушень договорів про повну матеріальну відповідальність. Порядок відшкодування шкоди. Правові питання визначення розміру прямої дійсної шкоди, заподіяної працівником.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів/ модулів і тем	Кількість годин	
	денна форма	заочна форма
	у тому числі	у тому числі

	Усього	л	п	лаб.	інд.	с. р.	Усього	л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
МОДУЛЬ І. ІСТОРИЧНІ ТА ТЕОРЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ТРУДОВОГО ПРАВА												
Тема 1. Історичні та теоретичні проблеми трудового права	17	2	1	-	-	14	17	1	-	-	-	16
Тема 2. Професійні спілки як суб'єкт трудового права	17	2	1	-	-	14	19	1	-	-	-	18
Разом за Модулем 1	34	4	2	-	-	28	36	2	-	-	-	34
МОДУЛЬ ІІ. ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ Й ЗАХИСТУ ПРАВ І ІНТЕРЕСІВ СУБ'ЄКТІВ ТРУДОВОГО ПРАВА												
Тема 3. Проблеми правового регулювання оплати праці	18	2	2	-	-	14	19	1	-	-	-	18
Тема 4. Нетипові форми зайнятості	20	4	2	-	-	14	19	1	-	-	-	18
Тема 5. Трудові договори: проблеми укладання та розірвання	20	4	2	-	-	14	20	1	1	-	-	18
Тема 6. Інспекція з охорони праці	18	2	2	-	-	14	18	-	-	-	-	18
Тема 7. Особливості розслідування нещасних випадків на виробництві	18	2	2	-	-	14	19	-	1	-	-	18
Разом за Модулем 2	94	14	10	-	-	70	95	3	2	-	-	90
Модуль ІІІ. ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У ТРУДОВОМУ ПРАВІ												
Тема 8. Правове регулювання матеріальної відповідальності	22	2	2	-	-	18	19	1	-	-	-	18
Разом за Модулем 3	22	2	2	-	-	18	19	1	-	-	-	18
Усього годин	150	20	14	-	-	116	150	6	2	-	-	142
ІНДЗ												
ІНДЗ												
Усього годин	-	-	-	-	-							

5. Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин

		денна	заочна
1	Тема 1. Історичні та теоретичні проблеми трудового права	1	-
2	Тема 2. Професійні спілки як суб'єкт трудового права	1	-
3	Тема 3. Проблеми правового регулювання оплати праці	2	-
4	Тема 4. Нетипові форми зайнятості	2	-
5	Тема 5. Трудові договори: проблеми укладання та розірвання	2	1
6	Тема 6. Інспекція з охорони праці	2	-
7	Тема 7. Особливості розслідування нещасних випадків на виробництві	2	1
8	Тема 8. Правове регулювання матеріальної відповідальності	2	-
	Всього	14	2

6. Теми лабораторних занять
Не передбачено

7. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Історичні та теоретичні проблеми трудового права	14	16
2	Тема 2. Професійні спілки як суб'єкт трудового права	14	18
3	Тема 3. Проблеми правового регулювання оплати праці	14	18
4	Тема 4. Нетипові форми зайнятості	14	18
5	Тема 5. Трудові договори: проблеми укладання та розірвання	14	18
6	Тема 6. Інспекція з охорони праці	14	18
7	Тема 7. Особливості розслідування нещасних випадків на виробництві	14	18
8	Тема 8. Правове регулювання матеріальної відповідальності	18	18
	Всього	116	142

8. Індивідуальні завдання
Не передбачено

9. Методи навчання

Основні форми навчального процесу при вивченні дисципліни «Актуальні проблеми трудового права України»: навчальні заняття, самостійна робота

студентів, робота в науковій бібліотеці ЦДПУ імені В. Винниченка та мережі Інтернет, контрольні заходи.

Види навчальної роботи студентів:

- лекція;
- семінарське заняття;
- консультація;
- залік.

У процесі вивчення дисципліни «Актуальні проблеми трудового права України» застосовуються наступні методи навчання:

За типом пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемного викладу, дослідницький, аналітичний, індуктивний, дедуктивний

За основними етапами процесу: формування знань, формування умінь і навичок, застосування знань, узагальнення, закріплення, перевірка.

За системним підходом: стимулювання та мотивація, контроль та самоконтроль.

За джерелами знань: словесні (розповідь, пояснення, лекція) і наочні (демонстрація, ілюстрація).

За рівнем самостійної розумової діяльності: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький, метод проблемного викладання.

10. Методи контролю

Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

10.1. ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

Поточний контроль - це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів) під час проведення аудиторних занять, організації самостійної роботи, на консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажанням підвищити попереднє оцінювання) та активності студента на занятті.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на семінарських заняттях, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- аналіз джерельної та монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);

- самостійне опрацювання тем;
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань.

Критеріями оцінки є:

усні відповіді:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки;

виконання письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

Максимальний бал за виступ з питань певної теми модуля на *семінарському занятті - 3 бали:*

- **3 б.** ставиться, коли студент повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, пов'язуючи з вивченим раніше, бачить міжпредметні зв'язки, наводить аргументи, робить посилання на літературу. Обов'язковим є ознайомлення з додатковою літературою, її опрацювання і використання під час розкриття питання. Студент робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує.

- **2.5 б.** ставиться, коли студент засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зв'язків, коментарем теоретичного матеріалу. Не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей.

- **2 б.** ставиться студентові, який засвоїв матеріал на рівні переказування, відтворює вивчене не завжди логічно, припускається помилок.

- **1.5 б.** одержує студент, який невпевнено переказує матеріал, не завжди вправно ілюструючи його. Під час відповіді потребує допомоги, допускається помилок.

- **1 б.** одержує студент, який має лише приблизне уявлення про питання, що розглядається на занятті, може сказати два-три речення по суті питання, назвати деякі правові документи.

До 6-ти балів студент може отримати за виконані завдання *самостійної роботи* з тем модуля, з урахуванням якості, повноти виконання завдання.

До 3-х балів ставиться студентові, який робить вдалі доповнення протягом семінарських занять з певної теми модуля, виправляє неточності, однак при цьому індивідуально не виступає з окремих питань;

До 2-х балів ставиться студентові, який підготував значний за обсягом та змістом конспект до семінарських занять з певної теми модуля;

1 бал одержує студент, який старанно працював упродовж заняття, виконував вправи, залучався до колективних обговорень тощо.

Якщо студент жодного разу не відповідав на семінарських заняттях, матиме за відповідний поточний контроль **0** балів.

За рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі - роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій, були учасниками олімпіад, конкурсів тощо можуть нараховуватися додаткові бали: **до 5 балів**.

Студент, який не з'являвся на заняття (з поважних причин, підтверджених документально), а отже, не мав **поточних оцінок**, має право повторно пройти поточний контроль під час консультацій. На консультаціях студент може відпрацювати пропущені семінарські заняття, захистити реферати, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

11.2. ПІДСУМКОВИЙ (СЕМЕСТРОВИЙ) КОНТРОЛЬ

З дисципліни «**Актуальні проблеми трудового права**» передбачена така форма семестрового контролю як залік, який проводиться у кінці семестру.

Залік

Залік є визначенням підсумкової семестрової модульної оцінки як суми підсумкових модульних оцінок, отриманих за результатами засвоєння всіх модулів.

Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного, модульного контролю та відповідає підсумковій семестровій модульній оцінці. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру.

Усім студентам, які повністю виконали навчальний план і позитивно атестовані з цієї дисципліни за КМСОНП (набрали не менше 60 % від 100 балів), сумарний результат семестрового контролю в балах та дворівневою шкалою «зараховано», «не зараховано», за шкалою ECTS заноситься у Відомість обліку успішності (форма № Н-5.03), Індивідуальний навчальний план студента (форма № Н-2.02), Залікову книжку студента (форма № Н-2.03). Заповнена та оформлена відомість обліку успішності повертається у деканат у визначений термін особисто викладачем.

У випадку отримання менше 60 балів (FX в ECTS) за результатами семестрового контролю, студент обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академзаборгованості.

11. Схема нарахування балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота			Сума
Модуль 1	Модуль 2	Модуль 3	

Теми 1-2	КР 1	Сам. робота	Підсумкова 1	Теми 3-7	КР 2	Сам. робота	Підсумкова 2	Теми 8	КР 3	Сам. робота	Підсумкова 3	Підсумкова семестрова
20	7	10	37	20	7	10	37	9	7	10	26	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Рекомендована література

Нормативно-правові акти

1. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 26 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Питання запровадження обмежень на проведення перевірок державними інспекціями та іншими контролюючими органами : Постанова Кабінету Міністрів України від 13 серпня 2014 р. № 408.
3. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії від 5 жовтня 2000 року № 2017-III // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 48. – Ст. 409.
4. Про державну допомогу сім'ям з дітьми : Закон України від 21.11.1992 № 2811-XII : за станом на 10.07.2011 // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 5. – Ст. 21.
5. Про державну службу : Закон України від 16.12.1993 № 3723-XII : за станом на 13.06.2012 // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 52. – Ст. 490.

6. Про Державну службу зайнятості України : Указ Президента України від 16 січня 2013 року № 19/2013.

7. Про зайнятість населення : Закон України від 01.03.1991 № 803-XII : за станом на 13.06.2012 // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 14. – Ст. 170.

8. Про Положення про Державну інспекцію України з питань праці : Указ Президента України від 6 квітня 2011 року № 386/2011.

9. Кодекс законів про працю України // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1971. – № 50. – Ст. 375.

10. Про охорону праці: Закон України від 14 жовтня 1992 року № 2694-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 49. – Ст.668.

11. Про колективні договори і угоди: Закон України від 1 липня 1993 р. № 3356-XII // (Відомості Верховної Ради України. – 1993 – № 36. – Ст.361.

12. Конвенція МОП про безробіття: Міжнародний документ від 29.10.1919 №2 // Офіційний вісник України. – 2007. – № 63. – с. 124. – ст. 248. 144. Конвенція МОП про примусову чи обов'язкову працю: Міжнародний документ від 28.06.1930 №29 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу до Конвенції: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/993_136.

13. Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995 № 108/95-ВР// Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1995. – №17. – ст.121. 162. Про відпустки: Закон України від 15.11.1996 № 504/96-ВР// Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1997. -№2. – ст.4.

14. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 15.09.1999 № 1045-XIV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1999. – №45. – ст.397. 165.

15. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів): Закон України від 03.03.1998 № 137/98-ВР // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1998. – №34. – ст.227.

16. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22.09.2011 № 3773-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2012. – №19-20. – ст.179. 168.

17. Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності: Закон України від 22.06.2012 № 5026-VI// Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2013. – № 22. – ст.216.

18. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» від 23 вересня 1999р. № 1105-XIV.

Основна

19. Бойко М.Д.Трудове право України. Навчальний посібник. Курс лекцій. – К.: «Олан», 2006. - 335 с.

20. Болотіна Н.Б. Трудове право України: Підручник. — 4-те вид., стер. — К.: Вікар, 2006. — 725 с.

21. Болотіна Н.Б. Трудове право України. - К.: ЮРІНКОН-Інтер, 2008. - 518 с.

22. Дмитренко, Ю.П. Трудове право України : підручник / Ю.П.Дмитренко. — К.: Юрінком Інтер, 2009. — 624 с.
23. Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами. — К.: Юрінком-Інтер, 2006. - 1200 с.
24. Трудове право України: Академічний курс: Підручник для студ.юрид.спец.вищ.навч.закл. / П.Д.Пилипенко, В.Я.Бурак, З.Я.Козак та інш.; За ред. П.Д.Пилипенка. 3-є видання, перероб. і доп. — К.: Концерн «Видавничий дім «Ін Юре», 2007. — 696 с.
25. Трудове право України: Підручник / За ред. Н.Б.Болотіної, Г.І.Чанишевої. — К.: Т-во «Знання», 2000. — 564 с.
26. Трудове право України: підручник. / С.М. Прилипко, О.М. Ярошенко, І.П. Жигалкін та ін. — Х. : Право, 2014. — 760 с.
27. Трудове право : підручник / [О. М. Ярошенко, С. М. Прилипко, А.М. Слюсар та ін.] ; за заг. ред. О.М. Ярошенка. — 3-тє вид., перероб. і допов. — Харків : Право, 2019. — 544 с.
28. Трудове право України [текст] підручник / За загальною редакцією М.І. Іншина, В.Л. Костюка, В.П. Мельника. Вид. 2-ге, перероб. і доп. — Київ: Центр учбової літератури, 2016. — 472 с.
29. Корнєєв Ю. В. Трудове право України: Навч. посіб. / Ю. В. Корнєєв. — К. : Центр учбової літератури, 2019. — 112 с.

Допоміжна

30. Мельник, К. Ю. Трудове право України : підручник / К Ю. Мельник. — Харків : Діса плюс, 2014. — 480 с.
31. Прилипко С. М. Трудове право : посіб. для підготовки до держ. іспиту / С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко. — Х. : Право, 2016. — 212 с.
32. Стичинський Б.С., Зуб І.В., Ротань В.Г. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю. — 2-е вид. доп. і перероб. - К.: А.С.К., 2008. — 1072 с.
33. Моторна І.І. Соціально-трудові відносини: формування та розвиток : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.07 / І. І. Моторна. — К., 2009. — 20 с.
34. Трудові спори : законодавство, коментар, судова практика / Упорядника: В.А.Скоробагатько, М.І.Федишин. — К.: Істина, 2000. — 432 с.
35. Трудове право: підручник / М.І. Іншин, В.І. Щербина, Д.І. Сіроха та ін.; за ред. проф. М.І. Іншина та доц. В.І. Щербини. — Х.: НікаНова, 2012. — 560 с.
5. Курс порівняльного трудового права: підручник / Іншин М. І., Мацюк А.Р., Соцький А.М., Щербина В.І. / За ред. акад. А.Р. Мацюка. — Х.: НікаНова, 2011. — 980 с.
36. Трудове право: підручник [для студентів юрид. спец. вищ. навч. закл.] / В.В. Жернаков, С.М. Прилипко, О.М. Ярошенко, та ін.; за ред. В.В. Жернакова. — Х.: Право, 2012. — 496 с.
37. Занфірова Т.А. Трудове право як синергетична система // [Електронний ресурс] / Т.А. Занфірова // Вісник Національної академії прокуратури України. — 2010. — № 3 — С. 74-79. 13. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю / Б. С. Стичинський, І. В. Зуб, В. Г. Ротань. —

2-ге вид., доп. і перероб. – К.: А.С.К., 2000. – 1072 с. – (Економіка. Фінанси. Право).

38. Трудове право України: опорний конспект лекцій [Текст]: опорний конспект лекцій / Б. С. Беззуб, О. М. Міхатуліна; Міжрегіональна академія управління персоналом. – К.: МАУП, 2007. – 344 с.

39. Трудове право України: Підручник / За ред. Н.Б. Болотіної, Г.І. Чанишевої. – 2-ге вид., стер. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2001. – 559 с.

40. Трудовое право: ученик / В.И. Семенов, Г.А. Василевич, Г. Б. Шишко и др.; под общ. Ред. В.И. Семенова. – 3-е изд., перераб. И доп. – Мн.: Амалфея, 2006. – 784 с.

41. Іншин М.І. Трудове право України: підручник / М. І. Іншин, В.І. Щербина. – Харків: Диска Плюс, 2014. – 500 с.

42. Пилипенко П. Д. Проблеми теорії трудового права/ П. Д. Пилипенко. – Львів : Видавничий центр Львів. національного ун-ту ім. І. Франка, 1999. – 214 с.

Інформаційні ресурси

http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main	Сайт Верховної Ради України (законодавство)
http://pravoua.com.ua/	Сайт журналу «Право України»
http://www.ligazakon.ua/	Головний правовий портал України
http://www.nbuv.gov.ua/	Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського